

Prohlášení Předsednictva ČKR k přípravě státního rozpočtu na rok 2010

Předsednictvo České konference rektorů (ČKR) projednalo na svém zasedání dne 5.6.2009 vážnou situaci financování veřejných vysokých škol v roce 2010 v souvislosti s předpokládanými úspornými opatřeními vlády ČR a upozorňuje na následující skutečnosti:

Na základě deklarovaných priorit všech polistopadových vlád o podpoře vysokoškolského vzdělávání a v souladu s odsouhlaseným Dlouhodobým záměrem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy počet studentů veřejných vysokých škol od roku 1999 až do současnosti trvale narůstal (ročně průměrně po 6,6 %). Příspěvek na vzdělávací činnost veřejných vysokých škol však v posledním období stagnuje a podle střednědobého výhledu Ministerstva financí ze září 2008 mělo v roce 2010 dokonce dojít k poklesu o 4 %. Poslední úsporná opatření vlády signalizují další redukci o 5 %, což v praxi znamená pokles investičních výdajů oproti roku 2007 o téměř 30 % a zejména pokles provozních výdajů na jednoho studenta o 16 %. (viz Tab. 1 v příloze). S uvážením vlivu kumulované inflace za poslední 3 roky, která činí celkem cca 13 %, dosahuje reálný pokles investičních výdajů veřejných vysokých škol pro rok 2010 v porovnání s rokem 2007 40 % a u provozních výdajů na 1 studenta 30 %. Uvedená čísla představují vážné nebezpečí pro kvalitu studia na vysokých školách v ČR a zejména pro jejich budoucnost v delší perspektivě.

Kromě vzdělávací činnosti je nezbytnou součástí aktivit veřejných vysokých škol i činnost vědecká, výzkumná a inovační, která je podporována z tuzemských veřejných zdrojů především formou výzkumných záměrů, tzv. specifického výzkumu, programů podpory vědy a výzkumu (výzkumná centra) a projekty Grantové agentury ČR. Vědecko výzkumné aktivity pracovníků veřejných vysokých škol trvale narůstají, takže v současné době představují 53 % všech vědeckých výsledků ČR registrovaných ve světové databázi Web of Science, při hodnocení výsledků podle metodiky Rady pro výzkum a vývoj činí tento podíl 54 %, přičemž podíl veřejných vysokých škol na finanční podpoře z veřejných zdrojů je v oblasti institucionálních prostředků, zejména výzkumných záměrů, výrazně nižší (v případě výzkumných záměrů je to v roce 2009 cca 40 %). Uvedenou disproporcí by měl řešit nový způsob rozdělování institucionální podpory na základě hodnocení výsledků VaV a tomu odpovídající návrh rozpočtu předkládaný Radou pro výzkum a vývoj. Tato změna, odpovídající trendu ve vyspělých zemích, by neměla být ani v případě úsporných opatření zpochybněna.

Podle původních předpokladů měla být v roce 2010 podpora vědy a výzkumu ze státního rozpočtu navýšena o cca 2 miliardy Kč určených zejména na kofinancování Operačních programů EU. Po zmrazení rozpočtu v oblasti VaV díky ekonomické krizi však dochází vzhledem k nutnosti uhradit tuto spoluúčást k faktickému snížení prostředků státního rozpočtu na podporu vědy a výzkumu o cca 6 %, takže i prostředky na vědu a výzkum na veřejných vysokých školách a tím kvalita našich univerzit v této oblasti jsou vážně ohroženy.

Všude na světě představují investice do vzdělání, vědy a výzkumu základ budoucího pozitivního vývoje celé společnosti. V dobách recese, resp. krize to platí dvojnásob, a proto řada vyspělých zemí rozvoj terciárního vzdělávání, vědy a výzkumu podporuje a potřebné prostředky spíše navyšuje. Předsednictvo ČKR proto žádá Ministerstvo financí, aby ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a Radou pro výzkum a vývoj přehodnotilo dosavadní postup přípravy státního rozpočtu tak, aby v důsledku úspor nedošlo k dlouhodobému poškození české vědy a vzdělanosti.

V Praze dne 8.6.2009

Za Předsednictvo České konference rektorů

Prof. Ing. Jan Hron, DrSc., Dr.h.c.
předseda České konference rektorů

Příloha k Prohlášení Předsednictva ČKR k přípravě státního rozpočtu na rok 2010

Rok	2007	2008	index 08/07	2009	index 09/08	2010	index 10/09	2010	index 10/09	index 10/07
	skutečnost	skutečnost		skutečnost		návrh 04/2009		redukce o 5 %		
počet studentů	280755	297939	1,06	314732	1,06	327792	1,04	327792	1,04	1,17
příspěvek na vzdělávací činnost VVŠ (mil. Kč)	24023	24102	1,00	24640	1,02	23718	0,96	22532	0,91	0,94
programy reprodukce majetku (mil. Kč)	3673	3022	0,82	2737	0,91	2737	1,00	2600	0,95	0,71
provozní prostředky (mil. Kč)	20350	21080	1,04	21904	1,04	20981	0,96	19932	0,91	0,98
provozní prostředky na 1 studenta (tis. Kč/rok)	72,483	70,753	0,98	69,596	0,98	64,007	0,92	60,807	0,87	0,84